

KONINKLIJKE NEDERLANDSE
AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN

PROGRAMMA

UITREIKING

KNAW EARLY CAREER AWARD 2019

4 februari 2020
Trippenhuis KNAW

KONINKLIJKE NEDERLANDSE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN

De Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) is in 1808 opgericht als adviesorgaan van de regering, een taak die zij ook nu nog vervult. Ze is het forum, de stem en het geweten van de wetenschap in Nederland. Haar instituten behoren met hun onderzoek en hun collecties tot de (inter)nationale top. Het genootschap van de KNAW bestaat uit vier domeinen: Geesteswetenschappen, Gedrags-, Maatschappij- en Rechtswetenschappen, Medische, Medisch-Biologische en Gezondheidswetenschappen en Natuur- en Technische Wetenschappen. Leden van de KNAW, vooraanstaande wetenschappers uit alle disciplines, worden gekozen op grond van hun wetenschappelijke prestaties. De KNAW telt ruim vijfhonderdvijftig leden. Een lidmaatschap is voor het leven.

PROGRAMMA

OPENING

Muzikale opening

- Welkom door Patrick Nederkoorn, moderator
- Openingswoord door Wim van Saarloos, president KNAW

UITREIKING AWARDS

- Laudatio winnaar Prijsvraag Kunstobject KNAW Early Career Award
- Laudatio prijswinnaars domein Geesteswetenschappen
- Laudatio prijswinnaars domein Medische, Medisch-Biologische en Gezondheidswetenschappen

MUZIKAAL INTERMEZZO

- Laudatio prijswinnaars domein Gedrags-, Maatschappij- en Rechtswetenschappen
- Laudatio prijswinnaars domein Natuur- en Technische Wetenschappen

De Awards worden uitgereikt door Wim van Saarloos, president KNAW en Ingrid van Engelshoven, minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

RECEPTIE IN DE FOYER

Presentatie is in handen van **Patrick Nederkoorn**. Hij studeerde politicologie en theologie en is nu bekend als cabaretier die zijn persoonlijke visie op de actualiteit scherp voor het voetlicht brengt.

KNAW EARLY CAREER AWARD 2019

De KNAW Early Career Award is in 2019 ingesteld door de KNAW. De prijs is bedoeld voor onderzoekers in Nederland die aan het begin van hun carrière staan en die in staat zijn vernieuwende en originele onderzoeksideeën verder te ontwikkelen. Zowel leden van de KNAW en De Jonge Akademie als individuele hoogleraren en directeurs van onderzoeksinstituten konden nomineren.

De winnaars zijn gekozen in de vier domeinen van de KNAW: Geesteswetenschappen, Gedrags-, Maatschappij- en Rechtswetenschappen, Medische, Medisch-biologische en Gezondheidswetenschappen en Natuur- en Technische wetenschappen. Per domein zijn er drie winnaars. De KNAW Early Career Award bestaat uit een geldbedrag van 15.000 euro, beschikbaar gesteld uit het KNAW Akademi fonds. Het geld mag door de winnaars naar eigen inzicht worden besteed aan hun onderzoekscarrière. Daarnaast ontvangen de winnaars allemaal het kunstobject *Extended Jewellery* van Laura Klinkenberg, winnaar van de Prijsvraag Kunstobject KNAW Early Career Award (zie pagina 6).

De jury van de KNAW Early Career Award 2019 bestond uit de volgende KNAW-leden:

DOMEIN GEESTESWETENSCHAPPEN

- **Karel Davids**, emeritus hoogleraar economische en sociale geschiedenis, Vrije Universiteit (voorzitter)
- **Holger Gzella**, hoogleraar Hebreeuwse en Aramese taal- en letterkunde, Universiteit Leiden
- **Birgit Meyer**, hoogleraar religiewetenschappen, Universiteit Utrecht

DOMEIN GEDRAGS-, MAATSCHAPPIJ- EN RECHTSWETENSCHAPPEN

- **Nico Schrijver**, hoogleraar internationaal publiekrecht, Universiteit Leiden (voorzitter)
- **Tanja van der Lippe**, hoogleraar sociologie van huishoudens en arbeidsrelaties, Universiteit Utrecht
- **Philip Hans Franses**, hoogleraar econometrie/marketing research, Erasmus Universiteit Rotterdam

DOMEIN MEDISCHE, MEDISCH-BIOLOGISCHE EN

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

- **Titia Sixma**, hoogleraar structuur en functie van eiwitten, Nederlands Kanker Instituut (voorzitter)
- **Han Brunner**, hoogleraar menselijke genetica, Radboud Universitair Medisch Centrum
- **Frits Rosendaal**, hoogleraar klinische epidemiologie, Leids Universitair Medisch Centrum

DOMEIN NATUUR- EN TECHNISCHE WETENSCHAPPEN

- **Carlo Beenakker**, hoogleraar theorie van de vaste stof, Universiteit Leiden (voorzitter)
- **Carlijn Bouten**, hoogleraar cardiovasculaire regeneratie, Technische Universiteit Eindhoven
- **Mark van Loosdrecht**, hoogleraar milieubiotechnologie, Technische Universiteit Delft

PRIJSVRAAG KUNSTOBJECT KNAW EARLY CAREER AWARD

De prijsvraag stond open voor zelfstandig kunstenaars in Nederland, die niet langer dan zeven jaar geleden zijn afgestudeerd aan een hbo-kunstopleiding of vergelijkbare opleiding. De winnaar ontvangt € 7500. De Prijsvraag Kunstobject maakt deel uit van het programma KNAW Early Career Award en wordt gefinancierd uit het KNAW Akademielfonds.

De jury van de Prijsvraag Kunstobject KNAW Early Career Award bestond uit de volgende KNAW-leden:

- **Nico van Breemen**, emeritus hoogleraar bodemvorming Wageningen UR, galeriehouder (voorzitter), KNAW-lid.
- **Gijs Bakker**, edelsmid, lid Akademie van Kunsten
- **Claudy Jongstra**, beeldend kunstenaar, lid Akademie van Kunsten
- **Christoph Lüthy**, hoogleraar geschiedenis van de filosofie Radboud Universiteit
- **Pauline Westerman**, hoogleraar rechtsfilosofie Rijksuniversiteit Groningen, KNAW-lid.

Laura Klinkenberg is met haar kunstobject 'Extended Jewellery' winnaar van de Prijsvraag Kunstobject KNAW Early Career Award.

LAUREATEN KNAW EARLY CAREER AWARD 2019

Romy Gaillard (1988), *assistent professor kindergeneeskunde, Erasmus Medisch Centrum.*

Zij bestudeert de invloed van de gezondheid van moeders op kinderen. Ze kijkt daarvoor bijvoorbeeld wat het effect is van overgewicht van de moeder op de gezondheid van het (ongeboren) kind. Gaillard was al op jonge leeftijd coördinator van grote internationale studies en leidt zelf ook een team van jonge onderzoekers. Zij combineert haar expertise in de kindergeneeskunde met die in de epidemiologie om oorzaak en gevolg in kaart te brengen. Met haar interventies wil ze uiteindelijk de gezondheid van kinderen verbeteren.

Marieke Hendriksen (1982), *wetenschappelijk onderzoeker vroegmoderne kunst- en wetenschaps- en kennisgeschiedenis, KNAW Humanities Cluster.*

Hendriksen benadert de geschiedenis vanuit een materieel perspectief. Ze houdt zich bezig met de manier waarop technieken werden onderwezen in kunst en wetenschap, en publiceerde onder meer over historische anatomische collecties, medicijnkistjes, prepareermethoden en glasproductie. Hendriksen is een belangrijke stem in het debat over het bewaren en tonen van menselijke resten in een museale context. Bij haar onderzoek betreft ze kunstenaars, musea en wetenschappers, en ze heeft een uitstekend gevoel voor de maatschappelijke relevantie van haar onderzoeksprojecten.

Berthe Jansen (1980), *postdoc onderzoeker Tibetaanse studies, Universiteit Leiden.*

Als expert in *Tibetan studies* doet zij onderzoek naar het samenspel van canoniek en seculier recht. Daarmee geeft zij een vernieuwend perspectief op de relatie tussen religie en staat in Tibet. Jansen weet diep door te dringen in de drijfveren van de Tibetaanse samenleving door haar kennis van het Tibetaans, Sanskriet en Chinees. Dat leidt tot heel nieuwe gezichtspunten. Internationaal heeft Jansen al een goede reputatie opgebouwd. Ze werd recent benoemd tot juniorprofessor of Tibetan studies aan de Universiteit van Leipzig. Haar werk heeft ook impact op de bredere maatschappelijke discussie over Tibet in de wereld.

Laura Klinkenberg (1992) is in 2015 afgestudeerd aan de sieradenafdeling van de Rietveld Academie. Met haar bedrijf *Ritual Design* maakt zij unieke objecten en geschenken op maat. Laura heeft de afgelopen jaren onder andere geëxposeerd tijdens de Amsterdam Art Weekend, de Museumnacht, de 50-jaar-jubileumtentoonstelling van de Gerrit Rietveld Academie en het Amsterdam Light Festival. Zij heeft diverse prijzen ontvangen, waaronder de prestigieuze GRA Award voor Design en de Personal Light fotografieprijs voor het werk *Leaf You*.

Namkje Koudenburg (1986), *universitair hoofddocent sociale psychologie, Rijksuniversiteit Groningen*.

Koudenburg onderzoekt de sociale consequenties van de 'flow' van gesprekken. Ze vraagt zich af wat de rol is van de microdynamiek van conversaties op het in stand houden, of veranderen van de publieke opinie. Zij bekijkt hierbij de consequenties voor het individu, voor groepsdynamiek en voor publieke opinie en cultuur. Koudenburg gaat daarbij interdisciplinair te werk en ze maakt bovendien gebruik van bijzonder innovatieve methodologieën. Ze is niet alleen bekend bij vakgenoten in binnen- en buitenland, maar treedt ook op in verschillende media. Voor haar werk kreeg ze al diverse prijzen.

Tim Korevaar (1988), *postdoc onderzoeker schildklierziekten en arts in opleiding, Erasmus Medisch Centrum en Sint Franciscus Gasthuis, Rotterdam*.

Hoewel Tim Korevaar nog maar kort geleden is gepromoveerd, heeft hij al een indrukwekkende lijst met prestaties in wetenschappelijk onderzoek. Zijn werk laat zien dat een afwijkende schildklierfunctie van de moeder tijdens de zwangerschap gevolgen heeft voor de hersenontwikkeling bij het kind. Dit heeft consequenties voor de begeleiding van zwangerschappen in de hele wereld. Hij is een veelgevraagd spreker op internationale congressen over dit onderwerp, en publiceert er over. Korevaar staat op het snijpunt van klinische patiëntenzorg en fundamenteel wetenschappelijk onderzoek.

Geert Litjens (1985), *universitair docent pathologie, Radboud Universitair Medisch Centrum*.

Hij probeert met kunstmatige intelligentie het onderzoek van weefsels door pathologen fundamenteel te veranderen. Hij ontwikkelt slimme computer-algoritmes die afwijkingen opsporen en duiden. Zijn werk wordt wereldwijd al heel veel geciteerd, en nagevolgd. Litjens' werk kan een belangrijk deel van de gezondheidszorg ingrijpend gaan veranderen.

Dong Nguyen (1987), *universitair docent informatica, Universiteit Utrecht*. Zij onderzoekt hoe computers de sociale aspecten van taalgebruik kunnen leren met neurale algoritmen. Dit leidt tot effectievere systemen voor automatische taalverwerking. Nguyen is een aanstormend talent en ze weet met haar interdisciplinaire onderzoek een breed draagvlak te creëren. Sinds haar promotie stimuleert zij jonge vrouwen om informatica te studeren en brengt ze diversiteit onder de aandacht. Op het prestigieuze Alan Turing Institute deed ze onafhankelijk onderzoek en leidde zij een persoonlijk onderzoeksprogramma. Zij wil nieuwe methoden ontwikkelen waarmee computers de sociale aspecten van taalgebruik begrijpen.

Stephanie Rap (1984), *universitair docent jeugdrecht, Universiteit Leiden*. Rap is een nationaal en internationaal toonaangevende wetenschapper op het terrein van kindvriendelijke rechtspraak. Rap wil graag weten hoe juridische procedures toegankelijker kunnen worden voor kinderen en jongeren. Ze heeft haar onderzoek naar jeugdhulp en de asielprocedure verbreed, om zo een beter begrip te krijgen van kindvriendelijke rechtspraak voor jongeren in specifieke situaties. Daarbij combineert ze verschillende onderzoeksmethoden en legt ze met empirisch onderzoek bloot hoe de kinderrechten in de praktijk werken. Rap heeft zich de afgelopen jaren volop ingezet om de wetenschappelijke inzichten uit haar onderzoek te gebruiken voor de ontwikkeling van trainingsmodules voor professionals wereldwijd.

Said Rodriguez (1983), *hoofd van de Interacting Photons-groep, FOM Instituut AMOLF*.

Zijn promotieonderzoek ging over nanofotonica voor verlichting. Hij slaagde er in om de wisselwerking van fotonen en elektronen te controleren en te manipuleren in een netwerk van microscopisch kleine trillholtes. Dit netwerk werkt als het ware als een kwantumcomputer.

Rodriguez combineert op een effectieve manier fundamenteel en toegepast onderzoek. Hij werkt samen met bedrijven en heeft ook een aantal patenten op zijn naam staan. Hij zet zich met overgave in voor popularisatie. Zo verschijnt zijn werk in kranten- en tijdschriftartikelen in verschillende landen waarmee hij jonge studenten inspireert.

Gijs Schumacher (1982), *universitair hoofddocent politicologie, Universiteit van Amsterdam.*

Hij onderzoekt politiek leiderschap, de ontwikkeling van partijstelsels en de hervormingen van verzorgingsstaten. In zijn recente onderzoek wil hij de rol van emotie in de politiek duiden. Dat doet hij met een combinatie van tekstanalyses van politieke retoriek met experimentele psychofysiologische metingen van emotionele reacties op politieke retoriek. Naast de tekst van een speech wil hij ook de emotionele uitdrukkingen en de toonhoogte van politici analyseren. Zo wil hij ontdekken welke politici in staat zijn om de emoties van hun tekst ook in stem en beeld uit te drukken. Schumacher is ook buiten de wetenschap bekend door zijn blogs en zijn optredens met zijn mobiele lab bij verschillende publieksevents en in de media.

Carolien Stolte (1983), *universitair docent geschiedenis, Universiteit Leiden.*

In het vakgebied van de wereldgeschiedenis in de tijd van de Koude Oorlog (1945-1960) heeft Stolte het accent weten te verleggen naar de rol van informele Afro-Aziatische netwerken. Zij weet het belang van deze netwerken inzichtelijk te maken voor een breed wetenschappelijk en groter algemeen publiek. Stolte heeft hierover niet alleen veel gepubliceerd, maar ook een digitale databank van Afro-Aziatische netwerken opgezet en een lesmodule gemaakt over dekolonisatie en de Koude Oorlog voor scholieren. Ze is over de dit onderwerp bovendien een veelgevraagd spreker bij media in binnen- en buitenland.

Niko Wanders (1986), *universitair docent fysische geografie, Universiteit Utrecht.*

Wanders doet baanbrekend onderzoek naar de voorspellingen van grootschalige overstromingen en droogte. Hij bekijkt de interactie tussen extreme droogte of neerslag, klimaatverandering en menselijk watergebruik. Naast zijn onderzoek speelt Wanders een prominente rol in wetenschapscommunicatie. Hij is de belangrijkste initiator en organisator van het Dutch Drought Network dat burgers informeert over fundamenteel en toegepast onderzoek naar droogte en advies geeft over beleidsmaatregelen. Hij heeft een sterke internationale reputatie; zo heeft hij met zijn Rubicon beurs twee jaar als postdoc gewerkt bij Princeton University, waar hij nu nog *visiting researcher* is.

COLOFON

Zetwerk: Ellen Bouma

Drukwerk: Koninklijke Van der Most B.V.